

Bild 4

...och i den psykodynamiska traditionen

- Homosexualitet som felutveckling
- Psykoanalys som behandling
- Psykologförbundet skepticism till regnbågsfamiljer
 - adoption som problematiska aspekter utanför familjen, dubbelt annorlundaskap
 - assisterad befruktning som problematiskt inom familjen, underskott av män och överskott av kvinnor

Malmquist, 2007

Anna Malmquist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 5

Regnbågsfamiljer

- "Alla regnbågens färger"
- Vårdnadsvister i USA på 1970-tal
- Forskning inom (social)psykologi sedan 1970-tal
- "Gaby-boom" – samkönade par skaffar barn inom sin parrelation
- Pionjärer skaffade barn "mot alla odds", trots juridiska, socialpolitiska och normativa begränsningar

Anna Malmquist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

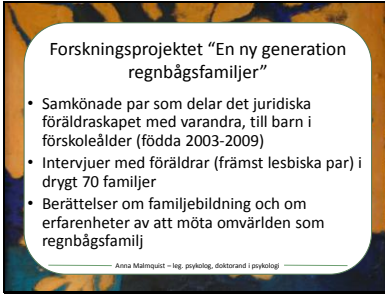
Bild 6

Ny generation med rättsligt stöd

- Genom två lagändringar har samkönade par fått ett rättsligt erkännande som föräldrar
- 2003, adoption och närståendeadoption
(Partnerskap och adoption prop. 2001/02:123)
- 2005, assisterad befruktning för lesbiska par
(Assisterad befruktning och föräldraskap prop. 2004/05:137)
- Omvälvande förändringar då möjligheten att skapa trygga och stabila relationer mellan barn och föräldrar starkt har ökat

Anna Malmquist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 7

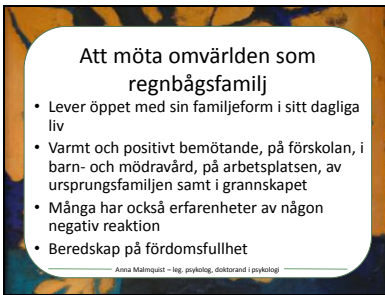

Forskningsprojektet "En ny generation regnbågsfamiljer"

- Samkönade par som delar det juridiska föräldraskapet med varandra, till barn i förskoleålder (födda 2003-2009)
- Intervjuer med föräldrar (främst lesbiska par) i drygt 70 familjer
- Berättelser om familjebildning och om erfarenheter av att möta omvärlden som regnbågsfamilj

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 8

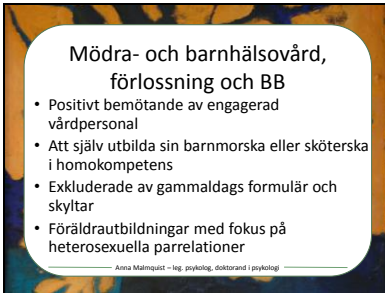

Att möta omvärlden som regnbågsfamilj

- Lever öppet med sin familjeform i sitt dagliga liv
- Varmt och positivt bemötande, på förskolan, i barn- och mödravård, på arbetsplatsen, av ursprungsfamiljen samt i grannskapet
- Många har också erfarenheter av någon negativ reaktion
- Beredskap på fördomsfullhet

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 9

Mödra- och barnhälsovård, förlossning och BB

- Positivt bemötande av engagerad vårdpersonal
- Att själv utbilda sin barnmorska eller sköterska i homokompetens
- Exkluderade av gammaldags formulär och skyltar
- Föräldrautbildningar med fokus på heterosexuella parrelationer

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 10

Diskurspsykologi

- Diskurspsykologi är en form av diskursanalys där forskaren ofta tittar på vardagligt tal
- Fokus på talet, berättelsen
- *Hur* vi pratar, snarare än *vad* vi säger
- Människors tal är ofta motsägelsefullt eller tvetydligt

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 11

Första fynd: "bara bra"-berättelsen

- Erfarenheten av att möta omvärlden som regnbågsfamilj beskrivs i varma, positiva ordalag. Vårdpersonal beskrivs som "fantastiska" eller "jättegulliga".
- Samtidigt betonas frånvaron av fördomar eller "konstigheter"

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 12

"Bara bra"-berättelsen upprätthålls

- När heteronormativitet beskrivs framförs det ofta på ett sätt som ändå upprätthåller "bara bra"-berättelsen
- Negativa erfarenheter tonas ner och slätas över eller ursäktas
- Heteronormativitet presenteras som undantag, "annars var det bra"

Anna Malmqvist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 13

Berättelser om att möta heteronormativitet

- Alternativt sätt att prata som är mindre vanligt i intervjuerna
- Erfarenheter av att bli heteronormativt bemött presenteras rakt upp och ner, utan ursäktande och nedtonande

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 14

Vad fyller "bara bra"-berättelsen för funktion?

- Förväntan av intervjusituation
- Att måna om ett positivt minne av stora livshändelser
- Att fördomar minskar om vi slätar över, ursäktar och tonar ner
- Det omdebatterade föräldraskapet

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 15

Sammanfattningsvis

- Regnbågsfamiljer på 2010-talet har helt andra förutsättningar att skapa trygga relationer – i och med ett rättsligt erkännande – än tidigare
- Att leva öppet som regnbågsfamilj går fint i de flesta sammanhang, samtidigt som regnbågsföräldrar möter på fördomsfullhet
- Som regnbågsföräldrar är många av oss måna om att presentera en positiv bild av våra erfarenheter

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 16

Bemötande

- Adekvat kunskap
- Öppna frågor och öppet språk
- Att möta individen
- Reparationer

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 17

Kunskap är viktigt

- Avsätt tid till att lära känna hbtq-området
- Reflektera över hbtq-frågor och dina egna erfarenheter
- Vilka frågor jobbar jag med? Vad behöver jag veta om hbtq-personer för att ge ett bra bemötande i mina frågor?
- Vanlig erfarenhet är frustration över att behöva utbilda sin terapeut (eller annan vårdgivare)

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 18

Öppna frågor, öppet språk

- Öppna och inkluderande frågor ger individen möjlighet att beskriva sig själv, sina relationer och sin problematik.
 - Lever du tillsammans med någon?
 - Vilka är ni din familj?
- Slutna frågor och påståenden gör att den som har andra erfarenheter än de som förutsätts känner sig osynliggjord. Slutna frågor gör att du riskerar att inte få tillräckligt uttömmande svar.
- Använd könsneutrala ord som "närstående", "partner", "förälder", förutsatt inte heterosexuella eller tvåsamma relationer
- Förutsätt inte heterosexuella relationer om du ritar familjekartor
- Träna in de öppna frågorna så att de blir rutin och ligger bra i munnen!

Anna Malmqvist – leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 19

Att möta individen

- Ställ de frågor du behöver ställa för att bemöta personen/familjen utifrån sina unika förutsättningar
- Ställ inte frågor för att stilla din egen nyfikenhet
- Använd det pronomen personen själv önskar
- Låt hbtq-frågor ta den plats de behöver, inget annat
 - När hbtq-frågor blir överfokuserade får inte det patienten egentligen sökte för rätt utrymme, många frustreras över att terapeuten gör en "grej" av deras hbtq-identitet
- När hbtq-frågor blir underfokuserade osynliggörs en (viktig) del av patienten, patienten kan uppleva att terapeuten inte har kunskap eller mod att närma sig hbtq-frågor

Anna Malmquist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 20

Reparationer

- Alla gör misstag, men långt ifrån alla reparerar dem
- Be om ursäkt, men be om ursäkt på ett sätt som visar att du gjorde fel, inte som patienten att känna sig konstig

Anna Malmquist - leg. psykolog, doktorand i psykologi

Bild 21

Tack för mig!

För frågor eller funderingar nås jag på
anna.malmquist@liu.se

Anna Malmquist - leg. psykolog, doktorand i psykologi
